

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Jířím Jedličkou ve věci

navrhovatele: **OSMA-ČR-OJ024**, IČO 011 86 353
sídlem SNP 3876, 430 01 Chomutov
zastoupený advokátem JUDr. Lukášem Slaninou
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha 5

za účasti **Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.**, IČO 494 54 561
sídlem třída Tomáše Bati 383, 760 49 Zlín
zastoupená advokátem Mgr. Ondřejem Kneblem
sídlem Korunní 1302/88, 101 00 Praha 10

o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady

takto:

I. Usnesení valné hromady obchodní společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., IČ 494 54 561, se sídlem: Zlín, třída Tomáše Bati 383, PSČ 760 49, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl B, vložka 1169, která se konala od 10:00 hod. v Hotelu Moskva, 2. etáž, Zlín, náměstí Práce 2512, PSČ 760 01, přijaté dne 16.5.2019 pod č.4 Schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018 ve znění:

„Valná hromada schvaluje návrh představenstva na rozdělení zisku za rok 2018 v této podobě:

Zisk po zdanění: 19 904 816,54 Kč

Příděl do rezervního fondu: 995 240,83 Kč

Výplata dividend: 0 Kč

Nerozdělený zisk: 18 909 575,71 Kč,

je neplatné.

II. Žalobce je povinen uhradit k rukám právního zástupce žalovaného částku 32 912 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Návrhem doručeným soudu prvního stupně dne 26. 6. 2019 se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti konané dne 16. 5. 2019 od 10 hod. v hotelu Moskva ve Zlíně, a to usnesení o schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018. Tvrdil přitom, že k rozhodnému dni pro konání valné hromady byl a stále je minoritním akcionářem společnosti, a je proto aktivně legitimován k podání návrhu. Valná hromada sporným usnesením rozhodla o převedení veškerého zisku do rezervního fondu a na účet nerozděleného zisku, tedy žádný zisk nebyl rozdělen mezi akcionáře. Návrh sporného usnesení na rozdělení zisku byl podán představenstvem společnosti a byl obsažen již v pozvánce na valnou hromadu. Navrhovatel ještě před konáním valné hromady v návaznosti na obsah pozvánky zaslal společnosti přípis jí doručený dne 3. 5. 2019 a v něm vznesl proti danému návrhu protest a žádost o vysvětlení. Poukázal na to, že z vágního odůvodnění uvedeného návrhu v pozvánce není jasné, jaké konkrétní důležité důvody brání rozdělení zisku mezi akcionáře, když paušální poukaz představenstva, že zisk je třeba ponechat ve společnosti za účelem financování investic, nemůže obstát. Takové paušální tvrzení totiž nelze nijak přezkoumat. Z tohoto důvodu se navrhovatel domníval, že valná hromada byla svolána v rozporu s ust. § 407 odst. 1 písm. f) z. o. k. Navíc důvody pro nevyplacení zisku mezi akcionáře v daném případě nejsou dány. Společnost dlouhodobě nevyplácí dividendy a dosažený zisk rozděluje na různé fondy a na účet nerozděleného zisku. Z dosahovaných výsledků společnosti vyplývá, že je ve finančních možnostech společnosti rozdělit celý zisk mezi akcionáře. Společnost na vlastní kapitál ve výši cca 1,3 miliardy Kč, ážio a kapitálové fondy ve výši cca 60 000 000 Kč, fondy ze zisku ve výši cca 116 000 000 Kč, nerozdělený zisk ve výši cca 91 000 000 Kč a cizí zdroje toliko ve výši 105 000 000 Kč a peněžní prostředky na účtech ve výši cca 29 000 000 Kč. Vyplacení celého zisku ve výši 19 000 000 Kč, tedy tvrzenou investiční politiku společnosti nemůže nijak ohrozit. Sporným usnesením valné hromady tedy došlo k porušení základního práva akcionáře na podíl na zisku dle ust. § 348 odst. 1 z. o. k., ke zneužití většiny hlasů ve společnosti a ke zneužití hlasovacích práv k újmě celku dle ust. § 244 z. o. k. a § 212 o. z., ke zneužití vlastnického práva, jehož hlavním účelem je poškodit jiného ve smyslu „ust. § 1012 z. o. k.“ a k porušení povinnosti představenstva odůvodnit návrh na rozdělení zisku ve smyslu ust. § 357 z. o. k. Z umělého zadržování zisku ve společnosti totiž těží jen určitá část akcionářů (města a obce), kteří politiku nevyplacení dividend zneužívají k dosahování svých politických cílů, nadto jsou prostředky investovány do vodárenské infrastruktury, která leží na území těchto měst a obcí, čímž dochází k zhodnocování pozemků tam se nacházejících a zvyšování příjmu měst a obcí z daní, přičemž ostatním minoritním akcionářům z účasti ve společnosti žádné takové výhody neplynou. Uvedená dlouhodobá praxe společnosti je rozporná i s dobrými mravy, jelikož tímto mechanismem je natrvalo vyloučeno základní právo akcionáře na zisk. Usnesení valné hromady je tedy neplatné i pro rozpor s dobrými mravy. V té souvislosti navrhovatel poukázal nejen na komentářovou literaturu, ale rovněž na rozhodnutí vyšších soudů, s tím, že dále poukázal na řadu vodárenských společností v České republice, které ačkoliv investují prostředky do obnovy vodárenské infrastruktury, zisk mezi své akcionáře rozdělují a následně vyplácí. Navrhovatel rovněž poukázal na časové hledisko, když dividendy nejsou akcionářům vypláceny v rozporu se zákonem po naprosto neúnosnou dobu. Podle názoru navrhovatele je naopak povinností představenstva plánovat investice tak, aby mohl být zisk alespoň zčásti rozdělen mezi akcionáře. V opačném případě postrádá smysl, aby akciová společnost coby podnikatel vůbec existovala.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

2. Společnost považovala návrh navrhovatele za nedůvodný, přičemž poukázala na skutečnost, že navrhovatel se valné hromady nezúčastnil, o napadeném usnesení nehlasoval a rovněž neuplatnil jakýkoliv protinávrh. Navrhovatel pouze zaslal protest před konáním valné hromady, navíc aniž by doložil své postavení akcionáře. Předmětná valná hromada byla svolána pozvánkou, která byla v souladu se zákonem a stanovami společnosti zveřejněna na internetových stránkách společnosti, dále na internetových stránkách www.valnehromady.cz, a rovněž byla rozeslána akcionářům vlastnícím akcie na jméno. Pozvánka obsahovala k bodu o návrhu na rozdělení zisku, návrh předmětného usnesení, který byl navíc zdůvodněn tak, že důvodem nerozdělení zisku je kumulace finančních prostředků společnosti na další investice do vodárenské infrastruktury a zajištění dostatečné míry její obnovy. Představenstvo nedoporučilo rozdělovat zisk s ohledem na plánované investice a náklady na údržbu a obnovu vodárenské infrastruktury a zajištění jejího udržitelného stavu, což je primární cíl společnosti. Jakékoliv rozdělení dividend by dále mohlo mít dopad do ceny vodného a stočného. K uvedenému bodu pořadu valné hromady byla ze strany navrhovatele zaslána žádost s protestem, ke které představenstvo společnosti poskytlo vysvětlení v tom smyslu, že důvodem navrhovaného nerozdělení zisku je zachování a kumulace zdrojů pro obnovu vodárenské infrastruktury. Z provedených analýz vyplývá, že přestože je společnost nad celorepublikovým průměrem, stále nedosahuje doporučené míry obnovy infrastruktury. Za této situace představenstvo jednající s péčí řádného hospodáře nemůže navrhnout rozdělení zisku, což by prostředky na obnovu ponížilo a ztížilo tak zachování trvale udržitelného provozu vodárenské infrastruktury, eventuálně by rozdělení zisku mohlo vést také ke zvýšení cen vodného a stočného. Představenstvo vždy ponechává na akcionářích společnosti, aby o nerozdělení, případně rozdělení zisku na valné hromadě rozhodli. Podle názoru společnosti byla tedy valná hromada svolána řádně, návrh předmětného usnesení byl dostatečně zdůvodněn a odůvodnění dále bylo doplněno na jednání valné hromady k dotazu akcionáře, včetně dalších informací tam poskytnutých. Pozvánka obsahovala dostatečné odůvodnění, přičemž nebylo v daném případě nezbytně detailněji v pozvánce rozvádět důvody pro nerozdělení zisku. V té souvislosti společnost poukázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019 sp. zn. 27 Cdo 3885/2017. Dále bylo akcionářům na valné hromadě poskytnuto široké spektrum informací, které návrh usnesení odůvodňovaly, a to například ve formě zprávy představenstva o podnikatelské činnosti a majetku společnosti, ve formě účetní závěrky, a dále ve formě několikahodinové rozpravy včetně poskytování vysvětlení akcionářům k hospodaření společnosti, rizikům, stavu obnovy infrastruktury a plánovaným projektům, soudním sporům a podobně. Podle názoru společnosti dále existují objektivní skutečnosti, pro které bylo důvodné zisk mezi akcionáře nerozdělit, přičemž ze zprávy představenstva o hospodaření a stavu majetku za rok 2018 vyplývá, že investice společnosti do obnovy a rozvoje vodárenské infrastruktury za rok 2018 činila 1,6 % pořizovací hodnoty infrastruktury. Jakkoliv jde o hodnotu nad celorepublikovým průměrem, nedosahuje míry obnovy infrastruktury ve výši 2 % pořizovací hodnoty, doporučené Ministerstvem zemědělství v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky. S ohledem na výši pořizovací hodnoty infrastruktury v částce bezmála 13 miliard Kč činí chybějící 0,4 % přes 51 000 000 Kč. Nerozdělení zisku ve výši necelých 20 000 000 Kč je proto naprosto adekvátní. Na rok 2019 přitom společnost chystala dle schváleného investičního plánu investice ve výši 77 milionů Kč, navíc výhledově za období 2018 až 2028 byly připravovány investice v objemu 1,8 miliardy Kč. Investiční plán z povahy věci navíc nezohledňuje nutnost aktuálních či nepředvídatelných investic, proto je třeba, aby společnost měla volné disponibilní prostředky pro takové případy. Akcionáři byli obsáhle informováni o zpochybňování nastaveného provozního modelu provozování vodárenské infrastruktury, soudních sporech o platnosti klíčových smluv a valných hromad, což jsou rizika, jejichž řešením může být finančně náročné.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

3. Společnost dále argumentovala, že rozhodování o rozdělení zisku je výsostnou pravomocí valné hromady, je tedy pouze na akcionářích, zda k rozdělení zisku dojde či nikoliv. Akcionáři dali hlasováním jednoznačně najevo, že zisk rozdělit nechtějí, a to i přesto, že na jednání valné hromady byl zařazen protinávrh o rozdělení zisku. Akcionář nemůže být nucen vykonávat své hlasovací právo určitým způsobem a musí respektovat pouze mantinely zákazu zneužití práva a porušení dobrých mravů. Přijetím závěru navrhovatele, že nerozdělení zisku jako výsledek hlasování může po právu nastat pouze ze závažných důvodů, bychom se dostali do absurdní situace, že by důvody hlasování konkrétních akcionářům měly být posuzovány soudem. I v této souvislosti společnost poukázala na závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2018 sp. zn. 27 Cdo 1175/2017. Navíc nedostatek odůvodnění návrhu na nerozdělení zisku ani nedostatek poskytnutého vysvětlení nemůže být hypoteticky důvodem neplatnosti přijatého usnesení valné hromady. Pokud by totiž akcionáři nepovažovali návrh za dostatečně odůvodněný, z logiky věci by pro něj nehlasovali a preferovali by rozdělení zisku. Ani případný nedostatek vysvětlení nemůže mít dopad na platnost přijatého usnesení, neboť smyslem a účelem práva na vysvětlení je poskytnout toto akcionářům účastnícím se valné hromady, což není případ navrhovatele. Návrh usnesení ze strany představenstva byl nejen odůvodněný, ale byl i projevem specifické povahy činnosti společnosti a veřejného zájmu na této činnosti. Hlavním předmětem činnosti a účelem společnosti je správa, údržba a obnova vodárenské infrastruktury ve vlastnictví společnosti a zajištění jejího provozu, tedy zajištění dodávky pitné vody a odvodu odpadních vod obyvatelům zlínského regionu. Společnost je z více než 93 % vlastněna městy a obcemi, přičemž dotčené akcie mohou být vlastněny pouze městy a obcemi v důsledku omezené převoditelnosti. Pouze necelých 7 % akcií může být převáděno bez omezení, jako tzv. akcie na majitele. Přitom je nutné zohlednit rovněž způsob, jakým došlo k úpisu a prvnímu převodu akcií na majitele, i akcie na majitele totiž mají úzký vztah k vodárenské infrastruktuře, tedy specifickému účelu společnosti. V té souvislosti společnost poukázala na proces privatizace státního podniku Jihomoravské vodovody a kanalizace. Akcie na majitele proto nelze v tomto případě považovat za investorské akcie, ale naopak za způsob, jakým zprostředkovaně i původní vlastníci akcií na majitele pověřili společnost správou svého majetku. Na provozování, údržbě a obnově vodohospodářské infrastruktury je dán veřejný zájem, jde o činnosti nezbytné pro zajištění uspokojování základních potřeb obyvatel.
4. Soud v prvním řízení před soudem prvního stupně rozsudkem (správně mělo být rozhodnuto usnesením) č.j. 19 Cm 162/2019-74 ze dne 17.3.2020 žalobu zamítl.
5. K odvolání navrhovatele zmíněný rozsudek zrušil svým usnesením č.j. 5 Cmo 159/2020-104 ze dne 15.9.2020. V důvodech, proč tak učinil, uvedl, že soud se nevypořádal s většinou námitek navrhovatele a opomněl odůvodnit základní hlediska, zda byl návrh navrhovatelem podán včas, a zda byla splněna podmínka protestu, pokud splněna být musela. Rovněž se nevypořádal s otázkou, zda se navrhovatel valné hromady účastnil či nikoliv. V této souvislosti uvedl, že je třeba se vypořádat s otázkou, zda se jí nezúčastnil ze zvláštních důvodů, pokud se jí nezúčastnil, přičemž by potom nebyl vázán podmínkou protestu, a nebo, zda v případě, že uvedenou podmínkou protestu vázán byl, zda ji splnit.
6. Rovněž uložil soudu prvního stupně, aby se v novém řízení zabýval obsahem pozvánky, a to zejména, zda obsahovala dostatečné, stručné, jasné a výstižné zdůvodnění navrhovaného usnesení, a rovněž mu uložil, aby zjistil průběh valné hromady z hlediska žádosti o vysvětlení ze strany akcionářů k otázce nerozdělení dividendy.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

7. Podle odvolacího soudu soud prvního stupně zásadně pochybil, když odůvodnění nerozdělení zisku akcionářů vztahoval jen a pouze přidělení zisku do rezervního fondu a uvedl, že pokud v projednávaném případě valná hromada rozhodla o rozdělení zisku, tak, že jeho minoritní část přidělila do rezervního fondu, šlo izolovaně vzato v této části o důvodné rozhodnutí valné hromady v souladu se stanovami, zákonem i dobrými mravy.
8. Je tedy nutné ke zbývající části zisku, který byl přidělen na účet nerozděleného zisku, zkoumat, zda zde byl dán důležitý důvod, pro který zisk mezi akcionáře nebyl rozdělen, ale byl ponechán společnosti.
9. Další průběh řízení byl ovlivněn profylaktickými opatřeními, přijatými v souvislosti s pandemií Covid-19, účastníci řízení nesouhlasili s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, soud nařídil jednání na den 5.8.2021, při kterém doplnil dokazování a jednání odročil na den 30.9.2021, kdy rozhodl o návrhu navrhovatele ve výroku uvedeným usnesením.
10. Z tvrzení navrhovatele a zápisu z napadené valné hromady bylo postaveno najisto, že tento podal jediný protest, sepsaný 2.5.2019, prostřednictvím svého právního zástupce JUDr. Slaniny, a tento byl doručen na podatelnu účastníka dne 3.5.2019, účastník řízení k tomu zaujal stanovisko, že účinný protest lze sice podat před přijetím napadeného usnesení, ale až v průběhu konání valné hromady. Podle navrhovatele judikatura NS ČR, a to jeho rozhodnutí 27 Cdo 927/2020 a rozsudky KS Ostrava č.j. 28 Cm 274/2020 a MS Praha 74 Cm 122/2018, připouští podání protestu před konáním valné hromady, a proto svůj protest považuje za účinný, zejména, když byl čten předsedou valné hromady podle zápisu na čl. 38 napadené valné hromady.
11. Podaným protestem navrhovatel protestoval proti případnému přijetí návrhu pod bodem 4 ve výroku uvedeném, neboť má za to, že přistoupit na logiku představenstva, že by akcionářům žádné společnosti nemohly být nikdy vyplaceny dividendy, protože je potřeba dosažený zisk reinvestovat, by znamenalo přímo zcela absurdní závěr, neboť právo podílet se na zisku společnosti je jedním ze základních práv akcionáře. Argumentoval nálezem ústavního soudu ze dne 20.6.2017 sp.zn. IV ÚS 1146/16, v jehož obsahu ústavní soud mj. zdůraznil, že závěry společnosti ČEZ a.s., která se domnívala, že její postavení lze posuzovat jako veřejnou instituci, je argumentem mylným, a ústavní soud nesdílí předchozí hodnocení správních soudů, že stěžovatelka má povahu veřejné instituce, tyto závěry navrhovatel prezentoval proto, že účastník řízení, v průběhu soudního řízení argumentoval zvláštním postavením akciové společnosti účastníka řízení. Rovněž uvedl, že navrženým zněním usnesení dojde k porušení základního práva akcionáře na zisk, a z uměle zadržovaného zisku ve společnosti těží jen určitá část akcionářů (města a obce), kteří tuto politiku nevyplácení dividend zneužívají k dosahování svých politických cílů, kdy investicemi do vodárenské infrastruktury, ležící na jejich území, dochází ke zhodnocování pozemků a minoritním akcionářům zúčastněné společnosti žádné takové výhody neplynou.
12. Soud má za to, že i kdyby, vzhledem k podanému protestu, byl obsah pozvánky na valnou hromadu, pokud se týká napadeného usnesení, nedostatečně odůvodněn, nemohlo by to vést k závěru, že usnesení je neplatné, nicméně soud se v intencích pokynů vrchního soudu, vyslovených v odůvodnění jeho usnesení, kterým předchozí usnesení Krajského soudu v Brně bylo zrušeno, obsahem této pozvánky detailně zabýval. Z obsahu této pozvánky soud zjistil, že

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

účastník řízení svolal valnou hromadu na den 16.5.2019 v 10:00 hod. ve velkém kongresovém sále hotelu Moskva ve Zlíně. S programem jednání, kdy mj. pod bodem 4 mělo být projednáno schválení návrhu na rozdělení zisku za rok 2018. K tomuto bodu účastník řízení uvedl, že návrh předkládá, a odůvodňuje kumulaci finančních prostředků společnosti na další investice do vodárenské infrastruktury a zajištění dostatečné míry její obnovy, přičemž představenstvo nedoporučuje rozdělovat zisk s ohledem na plánované investice a náklady na údržbu a obnovu vodárenské infrastruktury a zajištění jeho udržitelného stavu, což je primárním cílem společnosti, a jakékoliv rozdělení dividend by dále mohlo mít dopad do ceny vodného a stočného. Hlavním důvodem pro nerozdělení zisku společnosti je právě kumulace finančních prostředků na další investice do vodárenské infrastruktury a zajištění dostatečné míry její obnovy, a proto představenstvo doporučuje tento návrh rozdělení zisku schválit, a vytvořit tak společnosti prostředky pro další investice do vodárenské struktury. Soud má za to, že takové odůvodnění programu, v rozsahu napadeném navrhovatelem, je postačující.

13. Z obsahu zápisu z napadené valné hromady ke zmíněnému bodu 4 pak soud zjistil, že, jak již výše uvedeno, byl text protestu navrhovatele čten kompletně předsedou valné hromady a je celý obsažen ve zmíněném zápise. K tomuto protestu se rozvinula, jak z obsahu zápisu vyplývá, rozsáhlá diskuze, a součástí diskuze byl protinávrh akcionáře M.F., který navrhl, aby účastník řízení vyplatil akcionářům dividendy ve výši 10 302 940 Kč s odůvodněním, že účastník řízení zisky svým akcionářům nevyplácí již řadu let a odůvodnil způsob svého výpočtu dividendy. I k tomuto protinávru se vedla rozsáhlá diskuze, následně bylo o jeho protinávru hlasováno, a tento návrh nebyl přijat.
14. Bylo tedy nutné ke zbývajícím částem zisku, který byl přidělen na účet nerozděleného zisku, zkoumat, zda zde byl dán důležitý důvod, pro který zisk mezi akcionáře nebyl rozdělen, ale byl ponechán společnosti.
15. Po 1.1.2014 platí, že právo podílet se na zisku společnosti je jedním ze základních práv akcionáře (srov. § 256 odst. 1 z.o.k.); vytvoří-li akciová společnost zisk, může valná hromada rozhodnout o tom, že zisk nebude rozdělen mezi akcionáře, pouze z důležitých důvodů a při respektování zákazu zneužití většiny hlasů (§ 212 o.z); v poměrech obchodního zákoníku, viz. R 58/2014.
16. V usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. února 2014, sp.zn. 29 Cdo 3059/2011 (R 58/2014), je pak uvedeno: „Plyne-li z právní úpravy práva akcionáře na podíl na zisku (§ 155 odst. 1 § 178, § 192 odst. 1 obch.zák.), že k rozhodnutí o nerozdělení zisku a jeho ponechání na účtu nerozděleného zisku může dojít pouze z důležitých důvodů (které musí být, jak vysvětleno výše, konkrétně popsány v odůvodnění návrhu představenstva na rozdělení zisku) a při respektování zákazu formulovaného v ustanovení § 56a obch. zák. (srov. R 13/2011), musí soud v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady o (ne) rozdělení zisku (§ 183 a 131 obch.zák.) taktéž zkoumat (v mezích uplatněných důvodů neplatnosti – srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2001, sp.zn. 29 Odo 71/2001), zda byl dán důležitý důvod, pro který je na místě zisk mezi akcionáře nerozdělit a ponechat jej společnosti (R 30/2008). Přitom posuzuje, zda konkrétní důvod či důvody, pro které nebyl zisk mezi akcionáře rozdělen, jsou (s ohledem na všechny relevantní skutečnosti a z pohledu ex.ante) způsobilé (jak co důležitosti, tak i z hlediska proporcionality) vyloučit jedno ze základních práv akcionářů, totiž právo podílet se na zisku“.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

17. Důkazy hodnotil soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlédl ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 132 o.s.ř.).
18. Podle ustanovení § 428 odst.1 ZOK se každý akcionář, člen představenstva, dozorčí rady nebo likvidátor se může dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady podle ustanovení občanského zákoníku o neplatnosti usnesení členské schůze spolku pro rozpor s právními předpisy nebo stanovami. Podle odst. 2 citovaného ustanovení důvodem neplatnosti usnesení valné hromady je i rozpor tohoto usnesení s dobrými mravy.
19. V cit. ustanovení zák. o obch. korporacích je tedy uveden taxativní výčet důvodů, pro které lze neplatnost usnesení valné hromady uplatnit. Těmi jsou: rozpor s právními předpisy, rozpor se společenskou smlouvou, čímž jsou v souladu s § 3 odst. 3 ZOK myšleny i stanovy a zakladatelská listina; a rozpor s dobrými mravy.
20. Na rozhodnutí nejvyššího orgánu korporace se hledí jako by nebylo přijato podle § 245 občanského zákoníku, pokud se přičí dobrým mravům, mění stanovy tak, že odporuje donucujícím ustanovením zákona, bylo přijato záležitostí, ve které nejvyšší orgán nemá působnost rozhodnout nebo je jeho obsah neurčitý nebo nesrozumitelný, anebo zavazuje k nemožnému plnění.
21. Z režimu zdánlivých rozhodnutí (§ 245 občanského zákoníku) jsou u obchodních korporací vyloučena rozhodnutí, která jsou v rozporu s dobrými mravy. Takové rozhodnutí bude u obchodních korporací podle § 191 odst. 2, § 428 odst. 2 a § 663 odst. 5 občanského zákoníku neplatné, nikoliv zdánlivé.
22. Navrhovatel, který prokazatelně, podle obsahu zápisu, resp. prezenční listiny k tomuto zápisu, a vlastního skutkového tvrzení, nebyl na valné hromadě přítomen, nevyužil k podání žaloby protestu či protinávruhу zmíněného F.. Navrhovatel totiž svoji žalobu opírá o svůj protest, doručený, jak je již výše uvedeno, účastníku řízení před konáním napadené valné hromady a má za to, že forma takového protestu je s odkazem na ustanovení § 424 ZOK přípustná.
23. K tomuto tvrzení argumentoval výše v odůvodnění v odstavci 10. citovanou judikaturou, ze které (jak je již výše v citovaném odstavci uvedeno), vyplývá, že protest může být uplatněný kdykoliv v průběhu zasedání valné hromady, avšak měl by být uplatněn před hlasováním, aby mohla valná hromada na protest reagovat, a není vyloučeno, aby byl podán protest proti bodu valné hromady, pokud není na valné hromadě akcionář přítomen, tedy podání protestu před samotným konáním valné hromady nic nebrání, a dokonce si lze představit, že takový protest bude vhodný, s ohledem na to, že představenstvo se může pokusit daný stav napravit před konáním samotné valné hromady. Tedy zákon nevylučuje, aby protest, odůvodněný, byl podán před konáním valné hromady, z těchto důvodů měl navrhovatel za to, že je aktivně legitimován v řízení podané žalobě.
24. Soud se ztotožnil s právními závěry, vyslovenými ve výše citované judikatuře, totiž, že „podání protestu před samotným konáním valné hromady nic nebrání, jestliže navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, což ostatně vyplývá přímo z díkce § 424 odst.1 ZOK. Nelze pominout, že v odstavci 2 citovaného ustanovení je rovněž uvedeno, že v případě, je-li sporné, zda byl protest podán, má se za to, že podán byl.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

25. Soud tedy vzal za prokázané, že navrhovatel byl k podání žaloby podle ustanovení § 258 OZ, kterou podal ve lhůtě stanovené ustanovením § 259 citovaného zákona, aktivně legitimován, a obrana účastníka řízení v tomto směru byla nedůvodná.
26. Účastník řízení rovněž poukazoval na to, že podle jeho názoru věcný přezkum důvodu, přijatého rozhodnutím napadené valné hromady nebo posouzení jejich závažnosti, není předmětem soudního přezkumu. Jeho tvrzení je však v rozporu je však s ustálenou rozhodovací praxí soudu, i judikaturou obecně, věcný přezkum důvodů, přijatých valnými hromadami je možný, a ostatně v tomto řízení odvolací soud soudu nalézacímu ukládá závazným právním názorem (viz. bod 8.odůvodnění), aby věcný přezkum důležitých důvodů, pro které nebyl zisk mezi akcionáře účastníka řízení rozdělen, zkoumal.
27. Podle účastníka řízení rovněž nelze na projednávanou věc aplikovat závěry NS ČR, obsažené v usnesení R 58/2014, resp. 30/2008, neboť se neshoduje v podstatných znacích, jak vyžaduje § 13 občanského zákoníku. V této souvislosti, podle něj, je nutné poukázat na rozhodnutí NS ČR 58/2014, které představuje základní a stěžejní názor nejvyššího soudu k problematice nerozdělení zisku, na něž ostatní judikatura přímo navazuje a přejímá jeho závěry, avšak toto přebírání se ovšem děje bez kontextu a mechanicky.
28. Účastník řízení poukázal na to, že ve zmiňovaném rozhodnutí šlo o skutkově, do očí bijící situaci, kdy hlavní akcionář před realizací vytěsnění formou squeeze-out účelově zadržoval miliardové zisky, které ze společnosti vyváděl formou půjček hlavnímu akcionáři a má za to, že pro nerozdělení zisku mezi akcionáře existují jak objektivní, tak subjektivní důvody, pro které účastník, resp. valná hromada o nerozdělení zisku rozhodla.
29. Soud proto seznámil účastníky řízení s dřívějším rozhodnutím zdejšího soudu 19 Cm 148/2016-368, potvrzeném usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 114/2020-422, v nichž soud prvního stupně rozhodl, že nemůže zájem na zvýšení vnitřní hodnoty obchodní korporace převýšit nad základní právo u každého akcionáře, který má právo na dividendu, a nemůže odůvodnit rozhodnutí dividendu nevyplatit, byť zvýšení své vnitřní hodnoty je nepochybně legitimním zájmem každé obchodní korporace. V opačném případě by to totiž fakticky nerealizovala možnost akcionářům dividendu vůbec vyplácet, a došlo by tak k popření jejich základního práva, protože vždy by bylo možné takové rozhodnutí odůvodnit snahou o zvýšení vnitřní hodnoty akciové společnosti.
30. Toto obdobně v projednávané věci účastník řízení činí, neboť jako důvody pro nerozdělení zisku uvádí, že akcie účastníka nelze z historických důvodů považovat za investorské akcie, na provozování, údržby a obnovy vodohospodářské struktury je dán veřejný zájem, a jde o činnosti nezbytné pro zajištění uspokojit základní potřeby obyvatel, investice účastníka do obnovy a rozvoje za rok 2018 činí pouze 1,6 pořizovací hodnoty, což je o 0,4% méně než by mělo být podle „plánu rozvoje vodovodů a kanalizací na území České republiky, vydaného Ministerstvem zemědělství“, další důvodem je vytvoření rezervy pro řešení mimořádných investic a má za to, že postup navrhovatele jako akcionáře není vůči účastníku loajální, neboť účastník řízení jím sleduje pouze odprodej svých akcií za zvýšenou cenu, o dění účastníka se nezajímá, na valné hromady nechodí, a existenci objektivních a subjektivních důvodů pro nerozdělení zisku účastníků nezná, a nebere v potaz.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

31. K uvedenému soud uvádí, že přestože akciová společnost je jednou z obchodních společností, nemusí být nutně založena pouze za účelem činnosti, směřující k tvorbě zisku, tedy podnikání. Předmětem podnikání nebo činnosti akciové společnosti (stejně jako společnosti s ručením omezeným totiž může být i jiná činnost než-li podnikání, např. činnost obecně prospěšná, nevýdělečná činnost v oblasti vzdělávání apod., v naprosté většině však v praxi převažují akciové společnosti, založené za účelem podnikání, jiné akciové společnosti jsou zakládány pouze výjimečně), což zřejmě souvisí i s tím, že právní normy upravují jiné typy subjektu, jejíž činnost nesměruje k tvorbě zisku.
32. Argumentaci účastníka řízení, že je zvláštní akciovou společností, která se podílí na údržbě, obnově a provozování vodohospodářské infrastruktury ve veřejném zájmu, a jde tedy o činnosti, nezbytné pro zajištění funkčnosti vodárenské infrastruktury nelze pominout. Je evidentní, že bezporuchové provozování vodárenské soustavy je v bytostném zájmu obcí a měst, akcionářů účastníka řízení a obdobných akciových společností obecně. Je evidentní, že účastník řízení z těchto důvodů své postavení vnímá specificky. Soudu je však známa, a to i z jiných řízení, týkajících se obdobných akciových společností, že řada z nich, podílejících se rovněž na provozování údržby a obnovy vodárenské infrastruktury, dividendy svým akcionářům vyplácejí. Účastník řízení, dlouhodobě dosahuje zisku, což nepopírá, a což je soudu známo z jeho rozhodovací činnosti z účetních závěrek účastníka řízení, založených ve Sbírce listin, přičemž, jak v průběhu řízení vyšlo najevo, v praxi nevyplácení dividendy svým akcionářům pokračovat hodlá, a pokračuje.
33. Soud musel rovněž přihlídnout k argumentaci účastníka řízení, kterou osvědčil soudu předloženým „plánem rozvoje vodovodů a kanalizací na území ČR, vydaného Ministerstvem zemědělství ČR, podle kterého činila za rok 2018 investice účastníka do obnovy o 0,4% méně než uvedený plán pro toto období“. Ingerenci vrcholného orgánu státní správy do právních poměrů kapitálové společnosti, v níž stát nemá žádnou majetkovou účast, a podstata její existence a fungování spočívá především v podnikání, jehož účelem je dosahování zisku, (k tomu srovnej již zmiňovaný nálezh ustavního soudu ze dne 20.6.2017 sp.zn. IV ÚS 1146/16, kde ústavní soud posuzoval, zda-li je společnost ČEZ a.s. veřejnou institucí pro účely zákona o svobodném přístupu k informacím), kterou účastník řízení uvedl jako jeden z dalších důležitých důvodů pro nerozdělení zisku, nelze rovněž pominout, nicméně argumentace parametry, stanovenými Ministerstvem zemědělství při nutnosti tvorby rezervního fondu pro obnovu vodárenské sítě, lze možná podle názoru soudu posuzovat i jako nepřipustný zásah orgánu státní správy do vnitřních poměrů kapitálové společnosti.
34. Soud proto zkoumal, zda při aplikaci principu minimalizace soudních zásahů do vnitřních poměrů obchodní korporace, kdy při přezkumu neplatnosti rozhodnutí valné hromady má soud přihlížet nejen k zájmům společníka a dalších chráněných osob, jež se neplatnosti rozhodnutí valné hromady dovolávají, kdy je nutné vždy přihlížet k tomu, zda vyslovení neplatnosti rozhodnutí nezpůsobí společnosti či dalším subjektům a osobám nepřiměřené následky, a zda vyslovením neplatnosti nemůže být ohrožena stabilita společnosti. Byl postaven před rozhodnutí, zda strategie společnosti, vedoucí k nerozdělování zisku formou dividendy, ale vytvářením rezervy pro přidělení mimořádných investic či investici do údržby a obnovy vodárenské struktury, případně pouze přidělem zisku do rezervního fondu, je strategií, kterou při zohlednění výše uvedených parametrů nejsou přesto porušována základní práva akcionáře na výplatu zisku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.

35. Vzhledem k tomu, že zisku po zdanění účastník řízení dosahuje dlouhodobě, je podle názoru soudu možné dividendu alespoň minimální formou akcionářům vyplatit. Jak je již výše v odůvodnění uvedeno, argumentace účastníka řízení, že je akciovou společností, plní veřejné zájmy, není

přílehlavá, účastník řízení je primárně zcela jednoznačně obchodní společností, založenou za účelem činnosti, směřující k tvorbě zisku, tedy k tvorbě podnikání.

36. Soud proto na základě uvedených skutkových zjištění dospěl k závěru, že účastník řízení svým jednáním, spočívajícím v trvalém nevyplacení zisku formou dividend akcionářům při jeho trvalém dosahování, které je z výše uvedených důvodů v zájmu akcionářů – měst a obcí, kteří o nevyplacení dividendy hlasují dlouhodobě ve shodě, sledující přijetím usnesení o nevyplacení zisku, dosaženého za kalendářní rok, naplnění cílů, v odůvodnění výše uvedených, dochází ke zneužití většiny hlasů. Takové jednání je v rozporu s dobrými mravy, neboť jsou opomíjeny práva jiných akcionářů (v tomto případě navrhovatele), kteří nejsou přímo závislí na distribuci vody prostřednictvím vodárenské sítě, provozované účastníkem řízení, a proto rozhodl o neplatnosti navrhovatelem napadeného usnesení valné hromady účastníka řízení, přijatého 16.5. 2019 pod bodem 4, tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.
37. O náhradě nákladů řízení mělo být rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř., podle kterého se o nákladech řízení rozhoduje i v tomto tzv. nesporném řízení, kdy navrhovatel měl v řízení zcela úspěch.
38. Při vyhlášení usnesení, kterým bylo o návrhu navrhovatele rozhodnuto, však došlo k zjevné nesprávnosti, na kterou upozornil ve svém podání, doručeném soudu 5.10.2021 i právní zástupce navrhovatele, totiž, že soud rozhodl výrokem II. tohoto usnesení o povinnosti žalobce uhradit náklady řízení k rukám právního zástupce žalovaného, jednak tedy byla použita nesprávná terminologie, neboť se jedná o nesporné řízení, (postavení účastníků navrhovatel – účastník), a jednak byl výrok, kterým bylo rozhodnuto o nákladech řízení, vyhlášen zcela obráceně v rozporu s výrokem I, kterým bylo návrhu zcela vyhověno. Opravit rozsudek podle ustanovení § 164 o.s.ř. je možné jen v případech, že jde o chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zřejmé nesprávnosti, ke kterým došlo jenom zjevným a okamžitým selháním v duševní či mechanické činnosti osoby, za účasti které došlo k vyhlášení nebo vyhotovení rozsudku (v tomto případě usnesení, na které se ustanovení rozsudku přiměřeně použije - § 167 odst. 2 o.s.ř.) a které jsou každému zřejmé; zřejmost takové nesprávnosti vysvítá zejména porovnáním výroku rozsudku, s jeho odůvodněním, případně i z jiných souvislostí (k tomu srovnej R 37/1969-NS sp.zn. 2 CZ 57/68).
39. Soud proto v odůvodnění tohoto usnesení neuvádí jiné skutečnosti, kterými by výrok II. tohoto usnesení, kterým bylo rozhodnuto o nákladech řízení odůvodnil, zmiňovaná zřejmá nesprávnost bude opravena opravným usnesením, které bude doručeno účastníkům řízení současně s tímto usnesením, kterým bylo rozhodnuto o předmětu řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Vrchnímu soudu v Olomouci, prostřednictvím Krajského soudu v Brně, pracoviště Husova 15.

Brno 30.9.2021

JUDr. Jiří Jedlička v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Bumbálková.